

GUSTAV GÜNDISCH (1907-1996) ÎN IZVOARE EPISTOLARE INEDITE

Lucian GIURA, Romulus GIURA
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Gustav Gündisch (1907-1996) in Unpublished Epistolary Sources ABSTRACT

The present paper consists in the scientific correspondence received by historian Gustav Gündisch, as it was discovered in the documentary collections of the National Archives in Sibiu. The names of the historians and literati who wrote to Gündisch on matters related to historical research and publication issues include Adolf Armbruster, Eugen Glück, Ion Hurdubețiu, Ioan Lupaș, Nicolae Lupu, Mihail Macrea, Ioan Moga, Andrei Oțetea, Francisc Pall, Ștefan Pascu, Maja Philippi, David Prodan, Ștefan Ștefănescu, Mihail Guboglu, Constantin C. Giurescu, Ludovic Demény, Alexandru Elian, Alexandru Graur. These names coexist alongside institutional letters related to various historical publications.

Recentele noastre incursiuni în bogatele fonduri documentare ale Arhivelor sibiene s-au soldat cu o surpriză deosebit de plăcută: depistarea, alături de alte multe documente, scrieri, fișe, teme de proiecte etc. și a corespondenței primite de istoricul Gustav Gündisch, cel despre care în vremea anilor mei de tinerețe (n.a.), în lipsa unor cunoștințe temeinice despre viața și activitatea sa nu puteam exprima o părere sintetică, ierarhizatoare pentru ceea ce a însemnat în istoriografia săsească transilvăneană. Astăzi, la mai bine de o jumătate de secol de la primul contact cu cel care ne-a introdus în tainele paleografiei gotice și în general în arhivistică, cunoscând mai îndeaproape rolul și rolul pe care Gündisch l-a avut în istoriografia românească din prima jumătate a secolului trecut, ne îndrituiește în a afirma că acesta se situează pe podiumul elitei istorice săsești transilvănene.

I. Armbruster, Adolf

Sehr geehrter Herr Professor Gündisch!

Da ich mich in eine fast auswegslose Lage versetzt sehe, wende ich mich mit einer großen Bitte an Sie, in der Hoffnung, daß Sie sie mir erfüllen werden können. Die Felmer¹ Ausgabe wird nun doch erscheinen. Überraschenderweise

---

* Având în vedere natura documentară a materialului, am optat pentru menționarea, în formă detaliată, a trimiterilor bibliografice în notele de subsol (nota editorului).

¹ **Felmer, Martin** (1720-1767), fiu de brutar, născut la Sibiu cu studii, între anii 1740-1743, la Universitatea din Halle; profesor și rector al Gimnaziului din localitatea natală, apoi preot în Cisnădie în 1763, parohie pe care o ocupă în urma solicitării locuitorilor acestei așezări, și, în final,

will der Verlag unbedingt auch Abbildungen, obwohl ich den zuständigen Personen von Anfang dargelegt hatte, daß unmittelbares Bildmaterial nicht vorliege. Als Notlösung verständigten wir uns auf Ablichtungen von späteren Hss. Leider bin ich nicht mehr in der Lage, diese persönlich zu bewerkstelligen, da ich es nach Suceava zur Onciul-Tagung fahre und anschließend nach West-Deutschland. Da der Verlag das Bildmaterial eher benötigt, als ich es nach meiner Rückkehr geben könnte, entschloß ich mich, mich an Sie zu wenden. Es handelt sich um Ablichtungen der hs., Titelblätter und je einer Textprobe der Walachen- und der Sachsenabhandlung (wählen Sie bitte aus folgenden Signaturen aus : A 1-5, 93; A 1-5, 94; P 7-10, 63; varia II, 225), des Titelsblattes und der ersten Seite des Erstdruckes dieser Arbeiten aus dem Vereinsarchiv VII (1867), 3 und der Brandsch-ausgabe² (Berlin, Leipzig 1935); zuzätzlich möchte der Verlag noch 3-4 Fotokopien von Abbildungen Hermannstadts und Heltaus (oder Teilansichten) aus dem 18. Jh.; allerdings weiß ich augenblicklich nicht, obletztere in gedruckten Arbeiten abgebildet sind oder aus der Kupferstichsammlung des Brukenthalsmuseums gemacht werden müßten! Kriterion hat Herrn Horst Buchfelner³ von der „Woche“ benachrichtigt und er wird die Fotos machen. Ich wäre Ihnen seher verbunden, wenn Sie ihm nun diese Seiten und Abbildungen vorlegen könnten (mit Vermerk der Signatur bzw. Seitenzahl zwecks entsprechender Beschriftung in meiner ausgabe). Herr Buchfelner wird die Fotokopien dann nach Bukarest an Kriterion weiterleiten. Haben Sie meine Prolegomena gelesen?⁴ Ihr Sohn sprach in seiner N.W. Anzeige der (mäßigen und kommoden) Arbeit Pompiliu Teodors⁵ von der

---

preot la Sibiu. Membru al societății „Gesellschaft der freien Künste” (Societatea pentru Arte Libere) din Leipzig. În anul 1779 a apărut postum lucrarea lui Martin Felmer intitulată *Prima Linia M. Principatus Transylvaniae Historiam Antiqui Medii et Recentioris Aevi*, în care, pentru prima dată într-o lucrare cu caracter științific, se atribuie teritoriului locuit de români numele de Romania. Este autorul lucrării *Abhandlung von den Ursprung der Sächsischen Nation*. Date despre Felmer în: *Enciclopedia istoriografiei românești*, București, 1978, p. 141; *Allgemeine Deutsche Biographie (ADB)*, vol. 6, Leipzig, 1877, p. 616-617; și *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, vol. II, Suceava, 2021, p. 205.

² **Brandsch, Gottlieb**, *Martin Felmer Handschrift. Eine Darstellung der Geschichte und Volkskunde der Siebenbüurger Sachsen aus dem Jahre 1764*, Berlin-Leipzig: der Gruyter, 1935, 171 p.

³ **Buchfelner, Horst**, fotograf la publicațiile germane transilvane, în special „Die Woche”.

⁴ Posibil volumul lui Adolf Armbruster *Romanitatea românilor. Istoria unei idei*, București, 1972, 283 p.

⁵ **Teodor, Pompiliu** (1930-2001), creator de școală istorică la Universitatea din Cluj-Napoca, specialist al epocii medievale-moderne românești, Membru corespondent al Academiei Române, autor al unor valoroase lucrări privind *Evoluția gândirii istorice românești* (1970); *Fragmentarium iluminist* (1972, în colaborare), *Avram Iancu în memorialistică* (1972), *Sub semnul iluminismului. Samuil Micu* (2000) ș.a. 5. **Konrad Gündisch**, istoric, fiul lui Gustav Gündisch care semna o recenzie asupra lucrării lui **Pompiliu Teodor**: *Die Entwicklung des historischen Denkes in der*

Notwendigkeit sich der Geschichte der s.-s. Historiographie mit mehr Aufmerksamkeit zuzuwenden. Einen ersten, zaghaften Schritt in dieser Richtung glaube ich getan haben.

Ich bin mir vollauf bewußt, daß ich Sie mit meiner Bitte noch mehr überlaste als Sie es schon sind, sowie der Tatsache, daß ich eigentlich mit solchen Anliegen an Sie nicht herantreten dürfte, aber Sie sind der einzige Fachmann, in den ich vollkommenens Vertrauen habe und deshalb entschloß ich mich Sie um diese Gefälligkeit zu bitten, für deren Erfüllung ich Ihnen sehr, sehr dankbar bin und sein werde.

Mit vorzüglicher Hochachtung und freundlichen Grüßen,

Ihr ergebener,

ss. A. Armbruster⁶

(Serviciul Judeţean Sibiu al Arhivelor Naţionale, Fond Gustav Gündisch, dosar 15, neinventariat; în continuare: SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

II. Glück Eugen⁷

Mult stimat Dle Gündisch,

Am primit preţioasa Dvs. informare privind viaţa şi mai precis moartea doctorului Fialla.⁸ Acest material îmi permite acum să stabilesc datele extreme

---

rumänischen Geschichtsschreibung, Cluj, Dacia Verlag, 1972. Comentariul lui Konrad Gündisch a fost publicat în *Neuer Weg*, Bucureşti, anul 25/1973, nr. 7429 din 27 martie, p. 3.

⁶ **Armbruster, Adolf** (1941-2001). S-a născut la Tălmăciu, jud. Sibiu, a studiat la Liceul Brukenthal (1956-1960) şi apoi la Facultatea de Istorie din Bucureşti (1960-1965), unde audiază cursurile profesorilor Ioan Nestor, Emil Condurachi, Mihai Berza, Radu Manoleascu şi Andrei Oţetea, care îi va coordona şi lucrarea de doctorat, titlu dobândit în anul 1971. După absolvirea studiilor superioare este angajat cercetător ştiinţific la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” între anii 1965-1980. În 1981 părăseşte ţara, plecând în Germania. Aici activează ca cercetător ştiinţific la Universitatea din Tübingen, până în 1986, şi apoi la Bukowina-Institut, înfiinţat în anul 1986 în cadrul Universităţii din Augsburg. A îndeplinit şi funcţia de consilier cultural federal al Asociaţiei germanilor bucovineni din München. A publicat numeroase volume şi studii din rândul cărora reţinem: *Romanitatea românilor. Istoria unei idei* (1972), cu ediţie în limba franceză în 1977.

⁷ **Glück, Eugen** (1927-2004), istoric, muzeograf şi profesor arădean. Pasionat cercetător în arhive şi muzee din Ungaria, Austria, Israel, Vatican, Belgia, Franţa şi Suedia. A abordat teme de istoria evreimii din România, de istoria Aradului, fiind autor, coautor şi editor a peste 700 de volume de documente, studii, articole şi recenzii. Dintre acestea amintim doar trei titluri: *Istoria Evreimii Arădane* (1996), *Contribuţii cu privire la istoria medievală a Aradului* (1996) şi *Studii privind istoria Aradului* (1980). Vezi pe larg: Rodica Elena Colta, „In memoriam Eugen Glück (1927-2004)”, în *Ziridava*, XXIV, 2005, p. 471-476.

⁸ **Fialla, Ludovic** (1831-1910). S-a născut la Baja în Austro-Ungaria, absolvă întâi filozofia, mai apoi medicina la Viena. În 1875 ajunge la Bucureşti; învaţă rapid limba română. Se căsătoreşte cu Elena Bălanu, o tânără de doar 17 ani. Intră în contact cu dr. Carol Davila, cel care fondase în 1859 Şcoala Naţională de Medicină, şi care-l numeşte şeful catedrei de anatomie şi histologie. Fialla se dovedeşte un altruist desăvârşit, donând salariul propriu pentru stipularea tinerilor studenţi români

ale vieții lui, reușind între timp să stabilesc la Viena anul nașterii, pe baza matricolei universitare.

Vă rog să nu luați în nume de rău, dacă Vă mai deranjez cu o rugămintă. În cercetările pe care le-am făcut în legătură cu epoca anului 1877, mai precis cu colectele adunate pentru armata română, respectiv persoanele decorate am găsit o serie de nume germane respectiv maghiare care par a fi din Sibiu.

Dacă aceste nume Vă spun ceva, V-aș rămâne extrem de îndatorat dacă ați putea să mi le relatați, fie chiar notând pe foaia alăturată.

Cerându-Vă, scuze pentru acest mare deranj rămân cu profund respect și îndatorare,

Arad, 11 august 1975

ss. Glück Eugen

N.B. Salutările Dvs le voi putea transmite colegului Dörner⁹ abia peste câteva săptămâni fiind plecat pe șantier arheologic,

ss. G.E.

(SJSAN, *Fond Gustav Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

III. Hurdubețiu Ion¹⁰

Dragi prieteni,

Vă urăm ca în Noul An să aveți numai bucurii, noroc și sănătate!

la medicina din Paris. Se specializează în chirurgie, meserie pe care o practică în timpul Războiului de Independență, unde-l însoțește permanent pe dr. Davila, fiind alături de acesta unul din întemeietorii Serviciului Crucii Roșii din România (1886), a doua din Europa ca vechime. Fialla „a iubit poporul român mai mult decât mulți compatrioți de-ai noștri”. Istoricul Glück publică un volum cuprinzând memoriile lui Fialla Ludovic sub titlul *Reminiscențe de război din 1877-1878*, o culegere cu studiu introductiv și note, care a apărut în limba maghiară la Editura Kriterion din București, însumând 216 pagini. Cartea cunoaște și o variantă în limba română, cu același titlu, în 1977, în traducerea dr. Carol Löyy.

⁹ **Dörner, Egon** (1925-1993), născut la Orăștie, studii la Gimnaziul Honterus din Brașov și de istorie, germanistică și anglistică la Universitatea din Cluj unde se specializează în arheologie sub bagheta profesorilor Constantin Daicoviciu, Mihail Macrea, Kurt Horedt și Ioan Iosif Rusu. Muzeograf la Muzeul din Arad până la emigrarea în Germania din anul 1990. Autor de volume, studii, recenzii, note, participant la întruniri științifice, interne și internaționale.

¹⁰ **Hurdubețiu, Ion** (1909-1995). Născut în localitatea Probsdorf, azi Stejărișu, județul Sibiu, din Podișul Hârtibaciului. Studii medii la Sibiu, apoi superioare la Facultatea de Istorie din cadrul Universității București pe care le absolvă cu distincția „Magna cum laudae”. Este numit profesor la Liceul Militar „Regele Ferdinand I” din Chișinău ca după un an să devină tot profesor la Liceul „Dinicu Golescu” din Câmpulung. Studii doctorale la Universitatea din Breslau (Germania). Teza a fost susținută la 7 iunie 1943 având titlul „Problema etnogenezei românilor în istoriografia germană”, fiind publicată în anul următor. Revine în țară în anul 1945, la terminarea conflagrației mondiale, la același liceu din Câmpulung. Doctoratul dobândit în Germania nu a fost recunoscut de regimul comunist. Lucrează intens și susține un al doilea examen de doctorat în anul 1973, pe aceeași temă a etnogenezei românilor, lucrare publicată cu titlul *Die Deutschen über die Herrkunft der Rumänen* la Editura Kriterion în anul 1977. Hurdubețiu este realizatorul unei lucrări intitulate *Istoria Suediei*, apărută în 1985 la Editura Științifică și Enciclopedică din București, primind și titlul de „Doctor honoris causa” al Universității din Uppsala (Suedia).

Vă rugăm a ne trimite adresa lui Ortwin.¹¹

La 14 XII 1976 am terminat și *Istoria Suediei* 469 de pagini. De la pag. 252 am refăcut-o complet cu materialul cules și adus de la Stockholm în 1975.

Mă gândesc acum să reiau, tot în ediția a 2-a, monografia începută în 1932 a satului meu Proștea, azi Stejărișu. Dacă aveți ceva material în legătură cu Probsdorf, Vă rog a-l pune într-un dosar special și a-mi scrie când pot veni, în primăvară, la Sibiu ca să lucrez și la Biblioteca Brukenthal. O să stau la cusca mea o săptămână și sper să mă bucur, ca și în trecut, de sprijinul Dv. și a doamnei, expertă în descifrarea latinei medievale.

Cu frățești urări de bine și sănătate întregii familii,
Prof. I. Hurdubețiu

(SJSAN, *Fond Gustav Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

IV. Lupaș Ioan

1.

Carte postală

Expeditor: Prof. I. Lupaș

Destinatar: D-lui Gustav Gündisch

Strada Băii 21 Cluj

Director la Arhiva Naț. Săsească în Sibiu

Cluj, 24 VII.1939

Mult Stimat Dle Director

Te rog să binevoiești a primi expresiunea cordialelor mele mulțumiri pentru extrasele trimise:

1. *Das sächsische Nationalarchiv im Jahre 1938*¹² și

2. *Stephan L. Roths Mühlbacher Trinkspruch*,¹³ în care ai reușit să aduci o foarte interesantă și prețioasă contribuție la biografia eroului – martir, despre care am publicat și eu câteva pagini în ultimul număr din „*Revue de Transylvanie*”.¹⁴

Cu cele mai bune urări de sănătate,
ss. I. Lupaș

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

¹¹ **Ortwin, Gündisch**, fiul cel mare din cei patru copii ai familiei Gustav și Herta Gündisch, născut la Sibiu, la 3 septembrie 1938, absolvent al Facultății de Mecanică din Brașov.

¹² Publicat în: *Klingsor*, anul XV, 1938, p. 306-314. *Extras* la Klingsor-Verlag, Kronstadt, 1938, 8 p.

¹³ Publicat în: *Siebenbürgische Vierteljahrschrift*, anul 62, 1939, p. 223-240. Ambele informații la notele de mai sus sunt preluate din Hermann A. Hienz, *Schriftsteller-Lexikon der Siebenbürger Deutschen. Bio-bibliographisches Handbuch für Wissenschaft, Dichtung un Publizistik*, Band VI, D-G, Köln-Weimar-Wien, Böhlau Verlag, 1998, p. 5.

¹⁴ Studiul: „Un martyr transylvain: Le pasteur Ștefan L. Roth”, în: *Revue de Transylvanie*, anul V, 1939, nr. 2, p. 224-229.

2.

București , 22. XII. 1939

Iubite Domnule Director,

Alăturat trimit resturile plicului, în care a fost înmănată cererea de concediu nr. U. 58 domnului general Ilie Șteflea¹⁵ originar din Săliște. Semnătura lui cu creion roșu în dosul plicului și cu data de azi dovedește, că dânsul a primit cererea Consistoriului.¹⁶ După citirea ei mi-a telefonat că, fiind motivată deplin, o va rezolva urgent și favorabil.

Îl cunosc de multă vreme pe generalul Șteflea ca pe un om, care împlinește ce făgăduiește; de aceea am ținut să-ți comunic imediat acest lucru, dorindu-ți totodată Crăciun senin și an nou cu pace.

ss. Prof. I. Lupaș

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

3.

Carte postală

Adresa expeditorului: Prof. I. Lupaș

Adresa destinatarului: Dr.Gustav Gündisch

Cluj, Str. Pavlov nr.21 consilier episcopesc

Palatul Episc.Luterane Sibiu, Regiunea Stalin

Cluj, 1. I. 1958

Pentru anul 1958 Vă rog să primiți și să comunicați și Stimatei Dv. soții expresiunea celor mai calde urări de bine și de prosperitate.

Ași dori să știu dacă ați primit foto-copia „Cărții de mărturie dela 7 oct.1698” de la Dșoara Ileana Leuca.¹⁷

Cu stimă, Prof. I. Lupaș

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

¹⁵ **Șteflea, Ilie** (1887- 1946), fiul soților Dumitru și Ana din Săliște. La vremea solicitării lui Gündisch, Șteflea era numit șef de stat major al Armatei I și paralel subșef al Marelui Stat Major, conducând lucrările noului plan de mobilizare al armatei pe 1940/1941. Ulterior, general de corp de armată și Șef al Statului Major General între anii 1942-1944. Se stinge din viață la 21 mai 1946 în urma unei boli nemiloase de inimă.

¹⁶ Consistoriul Bisericii Protestante Evanghelice C.A. din România.

¹⁷ „Manifest de unire/ 7 octombrie 1698 sau Carte de mărturie din 7 octombrie 1698” este unul dintre cele trei documente care legitimează Unirea cu Biserica Romei a clerului român și a credincioșilor din Transilvania.

V. Lupu Nicolae¹⁸

Tov. Dr. Gustav Gündisch

Loco

Vă invităm să luați parte la prima consfătuire în legătură cu cercetările de istorie și publicarea lor, ce va avea loc la Muzeul Brukenthal, astăzi 14.II.'956, orele 17,30.

L.S. ss. Nicolae Lupu

VI. ACADEMIA R. P. R. FILIALA CLUJ

DECIZIA Nr. 99

Președintele Filialei Academiei Republicii Populare Romîne Cluj,

Văzând adresa Nr.36235/3635/1956, a Serv. Plan al Academiei R.P.R. prin care se suplimentează statul de funcțiuni al filialei Academiei R.P.R. Cluj cu posturile necesare Secției de Științe Sociale Sibiu, pe data de 1. XI. 1956,

Avînd în vedere nota dată de Secretariatul Academiei RPR prin care se propune încadrarea în post de cercetător principal cu ½ normă a tov. Gündisch Gustav și avînd în vedere că această propunere se încadrează în prevederile punct. 9 din H.C.M. Nr. 2158 din 17 oct. 1956, pentru modificarea statutului de organizare și funcționare a Academiei R.P.R. în sensul căruia numirea în posturi de cercetători și cercetători principali cu ½ normă se poate face concurs și numai în cazuri excepționale pentru a acoperi în mod provizoriu cadrele de specialitate.

În temeiul art. 92 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Academiei R.P.R. publicat în H.C.M. Nr. 2015 din 30 iunie 1955,

DECIDEM:

Art.1. Pe data de 1 noiembrie 1956, tov. Gündisch Gustav se încadrează în postul Nr. 22004 cercetător principal cu ½ normă, salariu lunar de lei 650 la Secția de Științe Sociale Sibiu al Filialei Academiei R.P.R. Cluj,

---

¹⁸ **Lupu, Nicolae** (1921-2001). Născut la Viștea, școala primară în satul natal, liceul la Făgăraș și Deva, apoi Facultatea de Filosofie și Lilere, specializarea Studii Clasice și Arheologice a Universității „Ferdinand I” din Cluj refugiată la Sibiu (1941-1945). Doctor în istorie (1974) al Universității din București (coordonator academician Emil Condurachi); profesor la Aiud și Sibiu, apoi director al Muzeului Brukenthal (1948-1969), șef al Secției de științe sociale Sibiu a Filialei Cluj a Academiei R.P.R. (1956-1969), cu rol important în înființarea acestuia. O contribuție marcantă a avut-o la înființarea Facultății de Filologie și Istorie Sibiu, fiind și primul decan al acesteia (1969-1972). Carieră didactică de excepție la Sibiu, în paralel cu o intensă activitate de arheolog cu șantiere la Piatra Roșie, Costești, Blidaru, Arpașul de Sus, Calbor, Tilișca, Boița, Cașolț, Ocna Sibiului, Rucăr ș.a. Creator și conducător de publicații de specialitate, membru corespondent al Societății de Științe Istorice din România. Doctor honoris causa al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Cercetător al Antichității dacice și romane, arheolog, specialist în paleografie latină și greacă, numismat.

Art.2. Secretariatul Filialei Academiei R.P.R.Cluj, Secția Cadre, Serv. Contabilității și Serv. Plan și organizării muncii, se autoriză cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei decizii.

Data la Cluj, azi 10 decembrie 1956.

PREȘEDINTELE FILIALEI ACADEMIEI R.P.R. CLUJ
ss. Acad. Raluca Ripan

Pentru Secția de Științe Sociale Sibiu al Filialei Academiei R.P.R. Cluj,
Pentru conformitate: L. S. ss. Nicolae Lupu
(SJSAN, Fond Gustav Gündisch, dosar 11, neinventariat)

VII. Macrea Mihail ¹⁹

Comitetul de redacție al volumului
„*Omagiu lui C. Daicoviciu*”

Către,

Tov. Gustav Gündisch - Sibiu

Cu părere de rău Vă facem cunoscut că, din cauza limitării spațiului tipografic, volumul omagial C. Daicoviciu a trebuit să fie restrâns la domeniul de cercetare al omagiatului (istorie veche și arheologie). În consecință studiul Dvs. nu a mai putut fi inclus în volum, de aceea vi-l înapoiem.

Regretând că nu am putut beneficia de prețioasa Dvs. colaborare la volumul omagial, Vă rugăm să acceptați ca numele Dvs. să figureze în „Tabula Gratulatoria”, care se va imprima în fruntea volumului.

Mulțumindu-vă pentru atenția acordată sărbătoritului, Vă rugăm să primiți asigurarea deosebitei noastre stime.

Cluj, 16 mai 1959

În numele comitetului de Redacție
ss. Prof. M. Macrea

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

¹⁹ **Macrea, Mihail** (1908-1967) S-a născut la Săcel, județul Sibiu. Studii superioare la Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj (1927-1931); bursier la Accademia di Romania din Roma (1931-1933); Dr. în istorie (1934) cercetător și cadru didactic universitar. Specializat în filologie clasică și istoria Antichității, a Daciei romane și valoros numismat. A cercetat castele romane de la Resculum, Cumidava, Angustia, Orheiul Bistriței și Bucium. Autor și coautor la șase volume și circa 60 de studii de specialitate, dintre care amintim: *Viața în Dacia romană* (1969); *De la Burebista la Dacia postromană. Repere pentru o permanență istorică* (1978), *Cetăți dacice din sudul Transilvaniei* (1966), *Culte germanice în Dacia*, *Organizarea provinciei Dacia*, *Dacii liberi în epoca romană*, *Organizarea provinciei Dacia* ș.a.

VIII. Moga Ioan²⁰

Mult stimate Domnule Director

Confirmând primirea valoroasei contribuții „*Die siebenbürgische Unternehmung der Fugger 1528 – 1531*”²¹ cu care ați binevoit a îmbogăți volumul omagial închinat dlui Prof. I. Lupaș, Vă rugăm să primiți expresia celei mai vii gratitudini pentru solicitudinea cu care ați răspuns apelului nostru.

Totodată Vă rugăm să binevoiți a ne comunica dacă doriți extrase pe cheltuiala proprie precizându-ne numele și numărul lor.

Sănătate !

Din încredințarea Comitetului de organizare

Secretar: Dr. I. Moga

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, Dosar 11, neinventariat)

IX. Oțetea Andrei²²

²⁰ **Moga, Ioan** (1902-1950) Născut la Săliște, studii liceale la Sibiu și universitare la Facultatea de Litere și Filosofie din cadrul Universității „Daciei Superioare” din Cluj (1919-1924). Doctorat în istorie (1934) sub coordonarea lui Ioan Lupaș. Bursier la Școala Română din Roma (1926-1928). Cadru didactic la Săliște și universitar la Cluj, decan al Facultății de Istorie-Geografie din Cluj (1948-1950), director al Institutului de istorie Națională din Cluj; director al Teatrului din Cluj (1947-1949). Orientare politică de stânga. Specializat în istoria medievală și modernă a Transilvaniei, autor și coautor a opt volume și peste 45 de studii și articole de specialitate dintre care amintim: *Rivalitatea polono-austriacă și orientarea politică a Țărilor Române la sfârșitul secolului al XVII-lea* (1933); *Scieri istorice 1926-1946*, editori M. Dan și A. Răduțiu (1973) ș.a.

²¹ Studiul avea să fie publicat în: *Omagiul lui Ioan Lupaș la împlinirea vârstei de 60 de ani: august 1940*, București: s.n., 1943, p. 317-334.

²² **Oțetea, Andrei** (1894-1977). Urmează cursurile elementare în comuna natală Săliște, liceale la Sibiu și superioare, cu o bursă din partea ASTREI, la Paris, la Sorbona și la École des Sciences Politiques, unde dobândește și doctoratul în 1926. Revine în țară și activează în învățământul superior la Universitatea din Iași (1934-1947), unde a deținut și funcția de Rector (1945-1947), dar și directoratul Teatrului Național din capitala moldavă. Ajunge la București, unde ocupă un post la Universitate; prorector al Almei Mater și director al Institutului de Istorie, post vacant după demiterea lui Gh. I. Brătianu. În anul 1948 devine membru corespondent al Academiei Române, recunoscându-i-se valoarea operei științifice, pentru ca la 2 iulie 1955 să devină titular al acestui for științific românesc. Conduce din nou Institutul de Istorie (1956-1970), deținând și funcția de președinte al Secției de Istorie al Academiei, sprijinind inițiativele benefice pentru evoluția istoriografiei române. Îl reabilitează pe Nicolae Iorga, sprijină înființarea publicației „Revue Roumaine d'Histoire” și a colecției monografice *Biblioteca Historica Romaniae*, colaborează la realizarea tratului de *Istoria României* (1960-1964) și asigură apariția colecției *Documenta Romaniae Historica*. Participant activ la Congrese internaționale de istorie. Are o consistentă operă din care menționăm câteva titluri: *Françoise Guichardini. Sa vie publique et sa pensées politique* (1926); *Renașterea și Reforma* (1941); *Tudor Vladimirescu și mișcarea ăteristă în Țările Românești 1821-1822* (1945); *Pătrunderea comerțului românesc în circuitul internațional (în perioada de trecere de la feudalism la capitalism)*, 1977; *Scieri istorice alese* (ed. Florin Constantiniu și Șerban Papacostea), 1980; Karl Marx, *Însemnări despre români* (1964), *Relațiile istorice dintre popoarele U.R.S.S. și România*, 3 vol. în colaborare ș.a.

1

Tov. G. Gündisch
Secția de Științe Sociale Sibiu

Comitetul de Redacție al volumului III Istoria României vă trimite, alăturat, macheta volumului (care cuprinde perioada 1600–1648), cu rugămintea de a citi cu deosebită atenție și a ne trimite observațiile dv. până la data de 15 noiembrie 1961.

Invitația de a participa la dezbaterile acestei machete vi se va trimite ulterior, în funcție de referatele primite.

Vă atragem atenția că macheta volumului III este de strict uz intern și urmează a fi restituită cu ocazia dezbaterii.

Pentru tovarășii din provincie, cheltuielile de deplasare vor fi suportate de Academia R.P.R.

Vă mulțumim anticipat pentru contribuția dv. la îmbunătățirea volumului III din Istoria României și vă rugăm să confirmați primirea machetei.

Acad. A. Oțetea

N. Fotino²³

Redactor responsabil

Secretarul Comitetului de Redacție
al Tratatului de Istoria României

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

2.

ACADEMIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI POLITICE
INSTITUTUL DE ISTORIE „NICOLAE IORGA”

Către

Profesor Dr. Gustav Gündisch

Vă trimitem alăturat rezumatul tezei de doctorat a tovarășului Paul Cernovodeanu²⁴:

²³ **Fotino, Nicolas-Constantin** (1922-2003). Bucureștean prin naștere, cu studii preuniversitare, universitare și licență în drept internațional în capitala țării. Angajat la Ministerul Afacerilor Străine și, în paralel, asistent la Facultatea de Drept a Universității din București (1948-1952). Din 1955, cercetător științific la Institutul „Nicolae Iorga”. Secretar general al comitetului de redacție al tratatului de *Istoria României*; coordonator al unor publicații de specialitate: *Revue Roumaine d'Histoire* și *Revue Roumaine d'Étude Internationales*. Specializat în relații internaționale. Autor al lucrării *Mic dicționar diplomatic român* (1967).

²⁴ **Cernovodeanu, Paul** (1927-2006) Istoric, modernist, fratele heraldistului Dan Cernovodeanu, născut la București. A absolvit Școala Superioară de Arhivistică și Paleografie din București (1948); licențiat al Facultății de Istorie și Filosofie (1950). Muzeograf, cercetător științific și director adjunct (1990-1997) la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”. A publicat un număr de peste 300 lucrări: *Răscoala seimenilor și dorobanșilor din București, 1655* (1961); *Documente despre orașul București*; *Vatra Bălceștilor*; *Societatea feudală română vizitată de călători străini*; *Arhivele englezești*; *Relațiile comerciale româno-engleze*; *Călători străini despre țările române*; *Basarabia. Drama unei provincii istorice românești în context politic internațional (1806-1920)*;

„Relațiile Angliei cu țările române în cadrul politicii sale orientale din perioada 1660–1714”²⁵ și vă rugăm să înaintați în scris observațiile și aprecierile Dvs.

Suținerea publică a tezei va avea loc în ziua de 17 martie 1970, ora 12, în sala de ședințe a Institutului de istorie „N. Iorga” al Academiei.

Director,
L.S. Acad. A. Oțetea

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

X. Pall Francisc²⁶

1.

Cluj, 24 octombrie 1959

Stimate Domnule Doctor,

Vă mulțumesc, deși cu întârziere, pentru frumosul extras cu care m-ați onorat²⁷ Nădăjduiesc că în curând vă voi putea răspunde și eu printr-un extras din articolul despre expedițiile turcești din 1438, de care v-am vorbit personal când ați fost la Cluj.

V-aș deranja acum cu o rugămintă. A trecut aproape un an de când, cercetând manuscrisul valorosului Dv. volum al V-lea din *Urkundenbuch* ce mi s-a trimis de către Editura Academiei pentru referat, mi-au reținut atenția, în legătură cu preocupările mele personale, două documente privitoare la Chilia (n-

---

În *vâltoarea primejdiilor. Politica externă și diplomația promovate de Constantin Brâncoveanu. (1688-1714)*. A fost membru de onoare al Academiei Române.

²⁵ O formă, în limba engleză, publicată mai târziu: *England's Trade Policy in the Levant and her Exchange of with the Romanian countries under the Latter Stuarts (1660-1714)*, Bucharest, Publishing House of the Academy of the Socialistic Republic of Romania, 1972 (*Biblioteca Historica Romaniae*).

²⁶ **Pall, Francisc** (1911-1992) Născut la Carei, un erudit istoric, autor al unor importante scrieri de istorie medie a Franței, Italiei și Albaniei. Studii superioare la Universitatea „Daciei Superioare” din Cluj (1919-1923). A studiat în mari biblioteci și arhive occidentale. A predat la școlile române de la Paris și Roma. Specialist în domeniul istoriei universale medii și istoria Bizanțului, la Universitatea de pe malurile Someșului. A fost un poliglot desăvârșit, cunoscător a 11 limbi străine. A adus contribuții fundamentale în domeniile cruciadelor, lupta antiotomană a popoarelor din Balcani, a umanismului și reformei religioase, la viața și personalitatea episcopului Inochentie Micu-Clain. Menționăm câteva titluri din opera publicată: *Marino Barlezio. Uno storico umanista* (1938); *Date inedite privitoare la legăturile culturale italo-române din mijlocul veacului al XVII-lea (con riassunto italiano)* (1940); *Curs de istorie universală. Cruciadele sec.XI-XIII* (1948); *Ein Siebenbürgischer Bischhof im römischen Exil: Inochentie Micu-Klein (1745-1768), Românii și Cruciada târzie*, ș.a.

²⁷ Probabil, studiul: „O contribuție la biografia umanistului brașovean Valentin Wagner (1510-1557)”, publicat cu un an înainte de data expedierii scrisorii lui Pall către Gündisch, în *Studii. Revistă de istorie*, 1958, 11, nr. 2, p. 115-122.

rile 2898 și 2902 din 30 IV și 15 V, 1454).²⁸ Datele oferite de ele se completează cu materialele pe care eu le posed din altă parte pentru cariera acelu Stoica. E o problemă de amănunt pe care aș dori s-o lămuresc într-un scurt articol. În acest scop tot așteptam să apară volumul de documente al Dv., ca să mă pot referi la ceva publicat. Cum însă – spre regretul cred nu numai al meu, ci al tuturor medievistilor – întârzie publicarea acestui volum, mă adresez Dv., rugându-vă să-mi îngăduiți folosirea (nu reproducerea!) acestor două documente în cadrul articolului proiectat, bine înțeles cu mențiunea, pe care o voi face, că ele vor apare în publicația Dv. și că utilizarea lor se face cu prealabila Dv. încuviințare.

În speranța acestei încuviințări, aștept răspunsul Dv., cu mulțumiri anticipate.

Primiți vă rog, Stimate Domnule Doctor, încuviințarea vechilor mele sentimente de aleasă prețuire și sincere urări de bine

Omagii Doamnei Gündisch.

Al D-voastră, Fr. Pall

P.S. Firește face parte din aceste urări și aceea de a vedea volumul Dv. cât mai curând apărut Ați putea să-mi comunicați în ce stadiu se găsește această chestiune ?

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

2.

Cluj, 3 noiembrie 1959

Mult Stimate Domnule Doctor,

Vă mulțumesc din suflet pentru amabilitatea deosebită cu care ați răspuns la rugămintea mea.

Am discutat, confidențial, cu prof. Jakó²⁹ chestiunea titlului publicației. Amândoi am fi de părere că prima formă, comunicată de Dv.: *Sächsisches*

²⁸ În forma editată pe care o aștepta istoricul Pall, în scrisoarea sa din 24 octombrie 1959, volumul V a ieșit din tipografie la Editura Academiei Române, în anul 1975. Documentul, ce prezenta interes pentru Pall, apare la nr. 2910 (localitatea Tyrnau, 30 aprilie 1454), la pagina 446 a volumului V *Urkundenbuch*... Al doilea document, redactat la Sibiu în 15 mai 1454, este publicat sub numărul 2911, în același volum, la p. 446-447.

²⁹ **Jakó, Zsigmond Pál**, cunoscut și ca **Sigismund Jakó** (1916-2008), istoric și arhivist maghiar din România, membru de onoare al Academiei Române din anul 1996. Absolvent al studiilor de istorie, latină și litere la Universitatea din Budapesta. Doctorat dobândit în anul 1940. Cadru didactic universitar la Cluj și, paralel, cercetător științific la Institutul de Istorie și Arheologie. Specialist în științele speciale ale istoriei: Paleografie latină, Codicologie, Diplomatică, Sigilografie, Filigranologie și Arhivistică. A publicat apreciate lucrări în domeniul culturii medievale, istoria naționalității maghiare din Transilvania, istoria cărții, manuscrise și tipărituri, dar și a bibliotecilor: *Urbariile cetății Gilăului*, *Scrierea latină în evul mediu* (în colaborare cu Radu Manolescu) ș.a. A fost Membru de onoare al Academiei Române și al Academiei Ungare de Științe.

Urkundenbuch zur Geschichte Siebenbürgens, ar fi mai potrivită. S-ar împăca cu acest titlu și documentele privitoare la români și secui, căci, de obicei, e vorba în aceste materiale despre legăturile lor cu sașii.

Am vorbit cu Bujor Surdu³⁰ secretarul de redacție al „*Anuarului Institutului de istorie din Cluj*”, din partea căruia pot să vă comunic că articolul Dv. despre expediția turcească din 1493³¹ va putea să intre în numărul pe 1960 al acestei publicații. El vă roagă însă ca, potrivit directivelor recente, să folosiți insistent – firește în măsura posibilităților - eventuala bibliografie românească a problemei. Vă roagă, de asemenea, ca revizia stilistică să se facă acolo, la Sibiu, Anuarul nedispunând de alocații pentru plata unor astfel de operații.

Alăturat vă trimit, cu titlu informativ, contribuția mea la Tratat³² în care am încadrat – după cererea comitetului de redacție – și unul din materialele elaborate de Dv.³³ Manuscrisul anexat e o formă prescurtată a textului meu inițial, care a fost găsit prea întins pentru Tratat (a trebuit să amputez masiv și notele).

Cu cele mai bune salutări,
ss. Fr. Pall

(SJSAN, Fond G.Gündisch, Dosar 11, neinventariat)

---

³⁰ **Surdu, Bujor** (1914-1993). Studii preuniversitare în localitatea Lugoj, locul de naștere, și studii universitare la Cluj (1938-1942). Doctorat dobândit la aceeași Universitate transilvană. Arhivist, cercetător științific și cadru didactic universitar la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Coautor la *Istoria României, Istoria Transilvaniei, Istoria Clujului și Bibliografia istorică a iomâniei*. A scris: *Visarion Roman (1833-1885); Liniile dezvoltării social-economice a Transilvaniei în secolul al XVIII-lea până la Răscoala lui Horia; Aspecte privind rolul băncilor în consolidarea burgheziei românești din Transilvania până la Primul Război Mondial; Contribuții la problema nașterii manufacturilor din Transilvania în secolul al XVIII-lea; Conferința națională de la Miercurea; Conferința de constituire a Partidului Național Român din Ungaria*, ș.a.

³¹ Studiul lui G. Gündisch, cu titlul „Incursiunea turcească din anul 1493 în ținutul Sibiului” este publicat în *Studii. Revistă de Istorie*, 1961, 14, nr. 6, p. 1491-1502.

³² În cadrul capitolului *Feudalismul în Transilvania în secolul al XIV-lea și în prima jumătate a secolului al XV-lea*, Páll Francisc a redactat studiul „Organizarea politică, administrativă, judecătorească și militară” a voievodatului transilvănen, în vol. II al sintezei *Istoria României*, p. 260-283.

³³ Este vorba de capitolul „Arta în Transilvania în vremea feudalismului dezvoltat”, publicat în același vol. II al tratatului mai sus amintit, semnat de Ioachim Crăciun, Sigismund Jakó, Gustav Gündisch și Virgil Vătășianu, p. 687-756; și de studiul „Cultura în Transilvania în a doua jumătate a secolului al XVI-lea”, semnat de I. Crăciun, S. Jakó și G. Gündisch, p.1034-1055. „Cultura în Transilvania în secolul al XVII-lea”, studiu semnat de I. Crăciun, G. Gündisch, S. Jakó și R. Tudoran vede lumina tiparului în volumul al III-lea al *Istoriei României*, p. 294-313. În același volum III, la p. 558-567, sub semnăturile lui Iosif Pervain, Samuel Benkó și Gustav Gündisch, este publicat studiul „Cultura în Transilvania (secolul al XVIII-lea)”.

XI. Pascu Ștefan³⁴**1.**

Stimate tov. Gündisch,

Am primit scrisoarea Dvs. din 5 sept. a.c. Vă mulțumesc pentru colaborarea Dvs. la Tratatul de Istorie a României. Redacția Tratatului își mai exprimă o dorință : să ne dați și contribuția sașilor din Transilvania la cultura veacului al XVIII-lea și începutul sec. XIX (1847).³⁵ Acest capitol ne lipsește și nu e just ca să lipsească și în redacția definitivă. Cred că Dvs. puteți face o sinteză de vreo 10 pagini cu această problemă pînă la sfîrșitul acestei luni. În orice caz vă rog să-mi răspundeți ce ați hotărât pentru a ști ce urmează să facem. Dacă sunteți de acord să ne dați și acest material, formele de plată le vom face după aceea, însumând și paginile respective la totalul contribuțiilor.

Cu bune urări,
ss. Șt. Pascu

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

2.

Stimate tov. profesor,

Am primit ieri materialul cu privire la cultura sașilor din Transilvania în perioada feudalismului dezvoltat, pentru care vă mulțumesc. Materialul Dvs. va fi încadrat în capitolul general despre cultura veacului al XIV-lea–XV-lea și al XVI-lea pînă la 1541. În numele colectivului de redacție vă fac o propunere: să redactați Dvs. și capitolele de cultură (partea săsească) și pentru a doua jumătate a sec. al XVI-lea, pentru veacul al XVII-lea și pentru veacul al XVIII-lea, mai ales că tov. Capesius³⁶ nu are timpul necesar pentru redactarea capitolului privitor la veacul al XVIII-lea; la fel și subcapitolul : ocuparea Transilvaniei de habsburgi la sfîrșitul sec. XVII-lea.

³⁴ **Pascu, Ștefan** (1914-1998) Renumit istoric, născut la Apahida, jud. Cluj. Absolvent al Facultății de Litere și Filosofie la Cluj. Bursier al Școlii Române de la Roma, laureat al Școlii de Paleografie, Diplomatică și Arhivistică de pe lângă Vatican. Cadru didactic universitar, decan al Facultății de Istorie și Rector al Universității clujene (1974-1990); director al Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj. Specialist în istoria medie a Transilvaniei, a relațiilor sociale, demografiei și instituțiilor. Membru al Academiei Române (din 1974); membru al Academiei Portugheze de Științe Istorice, al Universității Columbus din SUA, al Comisiei Internaționale de Demografie Iastică. A publicat numeroase volume studii din care reținem: *Răscoalele țărănești în Transilvania; Bobâlna; Voievodatul Transilvaniei*, ș.a.

³⁵ Vezi nota 33.

³⁶ **Capesius, Bernard**, pseudonimul literal al lui **Karl Bernhard** (1889-1981), a fost prof. univ. la București, scriitor, lingvist. Studii universitare la Jena și Budapesta, cu doctorat la Berlin în anul 1911, cu o teză despre vocalele în dialectul săsesc. Autor a numeroase studii lingvistice, filologice. Din anul 1957 a coordonat lucrările pentru Dicționarul dialectului săsesc. Scrieri: *Der schöne Tod; Ein Abendlied; Im alten Land; Segel nach der Ewigkeit* – poezii; *Die landler in Siebenbürgen*, ș.a.

Firește munca Dvs. va fi recunoscută după o apreciere justă a cantității și calității lucrărilor pe care ni le veți prezenta și pe care ni le-ați înaintat și până acum. În mod concret acest lucru, potrivit înțelegerii avute cu Comitetul de redacție din București, se va face odată, după ce ne veți prezenta întregul material, când acesta va fi apreciat la norma stabilită și pentru ceilalți colaboratori: 20 pag. ½ normă a 700 lei; deci de atâtea ori 700 lei de câte ori fi 20 pagini. Plata se va face de îndată ce ne veți prezenta întreg materialul. De aceea vă rugăm să ne prezentați și restul cât mai curând posibil pentru a putea începe faza a doua a muncii: redactarea propriu-zisă care trebuie să fie gata până la sfârșitul acestui an.

Cu cele mai bune urări,
ss. Șt. Pascu

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

XII. Philippi, Maja ³⁷

Liebe Herr Doktor,

Ich wüßte nicht, daß ich Sie in Kronstadt leichter treffen würde. Ich habe Ihnen das versprohene Buch gebracht, vielleicht können Sie es bald lesen und mir dann zurück schiken.

Herr Fabini³⁸ interessiert sich auch für dies Buch wegen einige Nachrichten über Wohntürme. Es ist nich viel drin, aber vielleicht hilft es ihm doch. Ich habe ihm die Seiten angeschrieben.

Mit herz. Gruß, ss. Maja Philippi

[Pe foaie separată]

Für Herrn Architekt Fabini über Wohntürme:

S.280 – 281; S. 334 – 335; S. 420; Abb. 10

(nr.n. G.L.) - Completată cu scrisul lui Gustav Gündisch :

³⁷ **Philippi-Depner, Maja** (1914-1993) A studiat istorie, germanistica, istoria artelor și filozofia la Universitățile din Kiel, Freiburg, Göttingen și Hamburg, absolvite în 1937. Un an mai târziu, susține la Stuttgart teza de doctorat intitulată *Das Fürstentum Siebenbürgen im Kampf gegen Habsburg. Untersuchungen über die Politik Siebenbürgens während des Dreißigjährigen Krieges./ Principatul Transilvania în lupta împotriva Habsburgilor. Cercetări privind politica Transilvaniei în timpul Războiului de 30 de ani*. Alte lucrări ale sale sunt: *Michael Weiss. Sein Leben und Wirken in Wort und Bild/Michael Weiss. Viața și faptele sale în cuvinte și imagini* (1972); *Die Bürger von Kronstadt im 14. und 15. Jahrhundert. Untersuchungen zur Geschichte und Sozialstruktur einer siebenbürgischer Stadt im Mittelalter/ Cetățenii din Brașov în sec.XIV-XV. Cercetări privind istoria și structura socială a unui oraș transilvănean în Evul Mediu*, ș.a.

³⁸ **Hermann, Fabini** (născut la Brașov în 8 octombrie 1938) arhitect șef al Mediașului, timp de șase ani, după absolvirea studiilor superioare. Ulterior, angajat al Bisericii evanghelice C.A. din Romania, restaurând numeroase monumente medievale, printre care Primăria Veche din Sibiu. Posedă numeroase publicații proprii de specialitate.

Henri Pirenne, *Sozial und Wirtschaftsgeschichte Europas im Mittelalter*, UTB, Heft 33, fincke Verlag, München.
(SJSAN, Fond G.Gündisch, dosar 15 neinventariat)

XIII. Prodan David ³⁹

Profesorul Constantin Daicoviciu, rector al Universității R.P.R., director al Institutului de istorie din Cluj, împlinește în acest an 60 de ani.

Colegii, colaboratorii și foștii săi elevi au hotărât să-i ofere cu acest prilej un volum omagial.

Comitetul de inițiativă Vă invită să colaborați la acest volum.

Dorind ca volumul să poată fi publicat în acest an Vă rugăm să trimiteți studiul Dvs. pînă la data de 1 iunie a.c. Ar fi de dorit ca studiile să nu depășească 10-15 pagini de tipar, inclusiv materialul documentar și ilustrativ.

Studiile colaboratorilor din țară pot fi scrise în limba română, maghiară sau germană, iar ale colaboratorilor din străinătate într-una din limbile universale.

Vă rugăm să primiți asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

În numele comitetului de inițiativă
ss. D. Prodan

P.S. Studiile sau orice corespondență se va trimite pe adresa: Institutul de istorie, Cluj, str.Emil Isac, nr.2 România.

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

XIV. Societatea de Științe istorice și filologice

Filiala Sibiu
Str. Odobescu 2

Către tov. Gustav Gündisch, Sibiu

Vă informăm că sesiunea științifică a Filialei s-a amânat pe zilele de 30 și 31 martie a.c.

Vă rugăm a ne prezenta, pînă la 10 martie textul comunicării cu care ați fost programat, și anume: *O știre nouă despre umanistul sas Valentin Franck von Frankenstein*.

În caz că doriți a schimba subiectul propus, vă rugăm a ne anunța din timp, pentru a putea face publicitatea cuvenită.

---

³⁹ **Prodan, David** (1902-1992). Istoric al Transilvaniei, bibliotecar pînă în 1948 și prof. univ. la Cluj (1948-1962). A publicat lucrări de mare valoare științifică: *Răscoala lui Horia* (vol. I-II); *Supplex Libellus Valachorum*; *Iobăgia în Transilvania* (trei volume). Între anii 1970-1976, a publicat masivul compendiu *Urbariile Țării Făgărașului* (2000 pagini); *Bojaren und „Vecini” des Landes Fogarasch im 16. und 17. Jahrhundert*; *Aus der Geschichte der rumänischen Nationsbildung 1700-1848*; *Din istoria formării națiunii române*; *Din istoria Transilvaniei. Studii și evocări* ș.a. Membru titular al Academiei Române din 1955.

Președinte,
Dr. Cornel Irimie ⁴⁰
ss. indescifrabil
(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

L.S.

Secretar științific,
Dr. Pimen Constantinescu ⁴¹
s. indescifrabil

XV. Ștefan Ștefănescu

1.

Tratatul de Istoria României vol. II.
București, 2 nov.1959

Mult stimat tov. G. Gündisch,

Munca efectuată de dumneavoastră la Tratatul de Istoria României volumul II (71 pagini dactilografiate) corespunde normei pentru 3 ½ luni. Vă trimitem alăturat 3 exemplare din noile tipuri de contracte de colaborare care urmează a fi semnate de dumneavoastră. În cursul acestei luni veți primi colaborarea pe primele 2 luni, iar în luna decembrie a.c. restul.

Întârzierea formelor de plată se datorește noilor instrucțiuni financiare de folosire a fondului nescryptic.

Primiți, tov. Gündisch, deosebitele noastre considerațiuni.

Secretar științific vol. II
ss. Ștefan Ștefănescu

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

2.

Tratatul de Istoria României vol. II
[București], 26 noiembrie 1959

Mult stimat tov. G. Gündisch,

Vă trimit aci alăturat textele privind „*Cultura în a doua jumătate a veacului al XVI-lea*”. Discuția asupra lor urmează să aibe loc în ziua de 7 decembrie a.c. la Institutul de Istorie al Academiei R.P.R.

În ceea ce privește formele pentru deplasarea Dvs. la București ele vor fi făcute de serviciul financiar al Academiei.

Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

---

⁴⁰ **Irimie, Cornel** (1919-1983), cercetător român de prestigiu în etnografie și folclor, creatorul și organizatorul „Muzeului Civilizației Populare Tradiționale” din Dumbrava Sibiului; studii la Universitatea din București, având ca dascăli pe Traian Herseni și Dimitrie Gusti. Bursă de studii la Universitatea din Jena. Doctorat în anul 1948 cu tema: *Relațiile sociale intersătești în Țara Oltului*. Director al Muzeului Brukenthal din Sibiu. A publicat, printre altele, *Portul popular din Țara Oltului și Icoane pe sticlă* (în colaborare).

⁴¹ **Constantinescu, Pimen** (1905-1973), scriitor, poet, traducător, profesor, un italianist de mare valoare, fost bibliotecar al Universității „Lucian Blaga” din Sibiu.

ss. Ștefan Ștefănescu ⁴²
Cercetător principal

Secretar științific la vol. II al Tratatului de Istoria României
(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

XVI. Mihail Guboglu ⁴³

Carte postală

Expedito : Mihail Guboglu

Destinatar: Dr. Gustav Gündisch

București, 27. II. '59

Mult stimate d-le Doctor,

Rog să fiu scuzat că răspund cu mare întârziere la scrisoarea dvs. din 25 X 1958, deoarece în cursul lunilor noiembrie și decembrie am fost în Bulgaria, iar la întoarcere îmbolnăvindându-mă, abia acum găsesc prilejul să vă răspund.

Cartea lui Fr. Babinger ⁴⁴ nu are prea multe noutăți asupra incursiunilor turcești în Transilvania, afară doar de o splendidă descriere a bătăliei de la

⁴² **Ștefănescu, Ștefan** (1929-2018) Absolvent de Liceu Militar, apoi Facultatea de Istorie din București, specializându-se în bizantinologie și istoria medievală a slavilor de sud. În anul 1957 dobândește titlul de doctor în istorie. Stagii de pregătire în U.R.S.S și Franța (Paris). Vreme de mai multe decenii este cercetător științific la Institutul „Nicolae Iorga” din București, al cărui director a și fost între anii 1970-1990. În paralel a fost și un apreciat profesor universitar la Facultatea de Istorie din București. Participat la toate Congresele mondiale de istorie din 1960 (Stockholm) până în 1995 (Montreal). Este creatorul unei vaste opere istorice ce însumează peste 500 de titluri, din care reținem doar câteva: *Țara Românească de la Basarab I Întemeietorul până la Mihai Viteazul*; *Principatele Române în secolele XIV-XVI*; *Istoria românilor de la Mihai Viteazul la Constantin Brâncoveanu*; *Demografia-dimensiune a istoriei* ș.a. A publicat studii ample dedicate unor personalități culturale românești: D. Cantemir, M. Kogălniceanu, B. P. Hașdeu, Gr. Tocilescu, A. D. Xenopol, D. Onciul, C. Giurescu, V.Pârvan, N. Iorga, P. P. Panaitescu și C. C. Giurescu. Membru al Academiei Române (1992). Ordine și medalii diverse i-au încununat munca de-o viață.

⁴³ **Guboglu, Mihail** (1911-1989), istoric și cercetător român de etnie găgăuză, specialist în turcologie. Studii la Tighina, Universitatea din Cernăuți (1934-1938). Cadru didactic la Institutul de studii și cercetări balcanice din București (1945-1948), Institutul de Studii Sud-Est Europene (1963-1968) și arhivist la Arhivele Naționale ale României (1955-1970) Scrieri: *Sultani și mari dregători otomani*; *Paleografia și diplomația turco-osmană: studiu și album*; *Catalogul documentelor turcești*, vol I-II, Direcția Generală a Arhivelor Statului, ș.a.

⁴⁴ **Babinger, Franz** (1891-1967) orientalist și istoric german, specializat în istoria Imperiului Otoman. A dovedit de tânăr abilități lingvistice, cu studii la Berlin și München, la ultima universitate trecând și examenul de doctorat. Invitat de Nicolae Iorga, devine profesor la Universitatea din București și apoi la Iași, până în 1943. După război a fost profesor, între 1948-1958, la Universitatea din München. Moare, accidental, prin înec, în Albania, în 23 iunie 1967, în localitatea Durrësi. A realizat o apreciată lucrare monografică dedicată sultanului otoman Mahomed al II-lea, în limba germană: *Mehmed der Eroberer und seine Zeit* (1953), tradusă ulterior în mai multe limbi. Cu un sfert de veac mai înainte publica la Leipzig lucrarea *Die Geschichtschreiber der Osmanen und ihre Werke* (1927).

Câmpul Pâinii. În orice caz dacă vă interesează această operă, mai îndeaproape, pot să vă o pun la dispoziția dvs. Timp de două săptămâni, dacă putem găsi modalitatea trimiterii ei. În cazul când cineva din cunoștințele dvs. vin la Buc.(ucurești) poate veni la adresa mea sau să telefoneze la nr. 27.05.83.

Cu alese sentimente,
ss. M. Guboglu

(SJSAN, Fond G. Gündisch, Dosar 11, neinventariat)

XVII. Constantin C. Giurescu ⁴⁵

Stimate Domnule Gündisch

În ultimul an am fost foarte prins cu redactarea vol. III din *Istoria Românilor* pe care sper să-l termin în vara aceasta. Așa încât n'am scos decât articole mai reduse ca proporții. Vă trimit unul din ele, „*Oltenii și Basarabia*”.⁴⁶

Peste o lună, apare vol X din „*Revista istorică Română*” în care am deasemenea câteva contribuțiuni. Îmi voi face plăcerea să v'o trimit deasemenea. Cunoașteți apoi manualul meu de *Istoria Românilor*, curs superior, cu bibliografia la sfârșitul fiecărui capitol?

Dacă nu, îl veți primi și pe acesta.

Cu mulțumiri și cele mai alese sentimente,
ss. Const. C. Giurescu

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, Dosar 11, neinventariat)

⁴⁵ **Giurescu, Constantin C.** (1901-1977). Licența și doctoratul în istorie la București, urmate de specializare la Paris. Muzeograf la Muzeul Național de Antichități din București (1920 - 1926), perioadă în care a fost membru al Școlii Romine din Franța de la Fontenay aux Roses (oct. 1923 - oct. 1925). Cadru didactic la Universitatea din București. Director al Fundației „Ion C. Brătianu” (1927-1930). Liberal georgist și deputat (1932-1933). Director al *Revistei istorice române*. Rezident regal al ținutului Dunărea de Jos, februarie 1933. Din vasta sa operă reținem câteva titluri: *Legiuirea lui Caragea, un anteproiect necunoscut* (1923); *Le voyage de Nicolo Borsi en Moldavie; Les manuscrits roumains de la Bibliotheque Nationale* (1925); *Considerații asupra istoriografiei românești în ultimii 20 ani* (1926); *Contribuțiuni la studiul marilor dregători în sec. XIV și XV* (1926), manuscris miscelaneu; *Uciderea vizirului Mohamed Tobani Buiuc* (1926); *Nicolae Milescu Spătarul* (1927); *Organizarea financiară a Țării Românești* (1927); *Un relation inédite sur la campagne de Pierre le Grand en Moldavie* (1927); *Din istoria nouă a Dobrogei* (1928); *Despre valahia Asăneștilor* (1931); *Status de l'Institut balcanique de recherches historiques* (1932); *Istoria românilor*, 2 volume; *Ureche și Simion Dascălul, Letopiseșul Țării Moldovei* (1934); *Principatele române la începutul secolului al XIX-lea* (1957); *Istoria Bucureștilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre* (1966); *Contribuții la studiul originilor și dezvoltării burgheziei romine până la 1848* (1972). A fost ales Membru al Academiei Romine în anul 1974.

⁴⁶ Studiul lui C. C. Giurescu, intitulat „*Oltenii și Basarabia. Colonizări muntene în sudul Moldovei în veacurile XIV-XV*”, a fost publicat, pentru prima dată, în: *Revista istorică română*, X, 1940, p. 130-139 și face referire la istoricul colonizărilor oltene în ținuturile Putna – Tecuci – Covurlui încurajate de primii domni ai Țării Românești în regiunea care făcea legătura între Muntenia și Basarabia (Bugeac).

XVIII. Demény Ludovic⁴⁷

București, la 22 iunie 1960

Stimate tov. Prof. Gündisch !

Vă mulțumesc foarte mult pentru materialul deosebit de prețios pe care ni l-ați pus la dispoziție. Vă rog să-mi scrieți cu ce vă sunt dator. Eu știu că se plătește 10 lei pe oră pentru o asemenea muncă și aștept răspunsul dumneavoastră în această direcție.

În legătură cu rugămintea dumneavoastră de a mă interesa la tov. acad. Graur privind vol.V din *Urkundenbuch* în momentul de față nu pot să scriu nimic nou. Tov. acad. Graur⁴⁸ a fost foarte ocupat înainte de Congres iar acum este delegat la Congres⁴⁹ și nu mă pot întâlni cu el. Imediat ce am prima ocazie voi întreba și voi urgenta rezolvarea problemei.

Tratatul (vol. II) a apărut în machetă. Vă anunți [sic !] că veți fi invitat din partea Institutului de Istorie al Acad. R.P.R. și peste 2-3 săptămâni veți primi și exemplarul. Discuția va avea loc în prima jumătate a lunii septembrie.

Sunt de părere să predați cât mai urgent studiul dumneavoastră despre incursiunea turcilor din 1493 la „*Studii*”. Revista are nevoie de materiale și sunt condiții ca studiul Dumneavoastră să apară foarte curând. Trimiteți la adresa: Redacția revistei „*Studii*”, tov. E. Stănescu, București, B-dul I.V. Stalin. Eu

⁴⁷ **Demény, Lajos** (1926-2010). Studii preuniversitare la Colegiul reformat din Aiud, urmate de cele ale Gimnaziului romano-catolic din Reghin și continuate la școala pedagogică reformată din Târgu Mureș. Urmează studii superioare la Facultatea de Istorie a Universității „Bolyai” (1947-1949), la Universitatea din Sverdlovsk (azi Ekaterinburg, 1949-1951) și Universitatea din Leningrad (din anul 1951) unde dobândește și doctoratul în Istorie (1956). Cadru didactic la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”, redactor la Editura Academiei, cercetător principal la Institutul de Istorie „N. Iorga”, senator UDMR (1990-1992); membru în colegiile de redacție la o serie de publicații cu profil istoric, cu activitate de cercetare și publicare importantă. A redactat mai multe lucrări din care reținem: *Răscoala seimenilor sau răscoală populară? 1655, Țara Românească* (1968); *Relațiile politice ale Angliei cu Moldova, Țara Românească și Transilvania în sec. XVI-XVIII* (1974); *Carte, tipar și societate la români în sec. XVI. Studii, articole, comunicări* (1986) ș.a.

⁴⁸ **Graur, Alexandru** (1900-1988), nume la naștere: **Alter Grauer**. A absolvit Facultatea de Litere și Filosofie din București, cu specializarea filologie clasică-limba română, completate la Paris (École Pratique des Hautes Études și doctorat la Sorbona). Revenit în țară, abordează cariera didactică și pe cea de cercetător științific, colaborând la numeroase publicații de specialitate. Din 1946, cadru didactic la Universitatea din București, decan al Facultății de Filologie 1954-1956; director al Editurii Academiei (1955-1974); a coordonat apariția unor publicații de specialitate: *Studii clasice; Limbă și literatură; Limba română*. A fost membru corespondent (1948) și titular (1955) al Academiei Române. Reținem din multitudinea realizărilor științifice următoarele publicații: *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române; Studii de lingvistică generală; Fondul principal al limbii române; Introducere în lingvistică; Studii și materiale privitoare la formarea cuvintelor în limba română* (4 volume) ș.a.

⁴⁹ Congresul mondial de istorie de la Stockholm din anul 1960.

promit că imediat ce va sosi studiul dumneavoastră la revistă voi da concursul să fie inclus în planul de apariție.

În legătură cu studiul „*Castelul și domeniul Vingard*”⁵⁰ aș propune să-l redactați în românește și să-l trimiteți f.f. urgent la redacția „*Studii și cercetări de Istoria Artei*” la Institutul de Istoria Artei al Academiei R.P.R. din Calea Victoriei 49 la tov. Pavel Amalia.

Am discutat cu redacția, personal cu tov. Pavel Amalia, care este în comitetul de redacție a revistei.

Articolul puteți trimite în limba germană pentru o primă consultare, tocmai să nu lucrați eventual de două ori. Trimiteți, vă rog, foarte urgent articolul și cu material ilustrativ dacă aveți. Eu o să dau concursul la apariția ei [sic !]. Ar putea să apară în rubrica NOTE al numărului viitor chiar al revistei. Vă rog ca paralel cu trimiterea articolului dumneavoastră la revistă să mă anunțați și pe mine să fac unele intervenții eventual pentru urgentarea lui.

Încă o dată Vă mulțumesc foarte mult pentru materialul trimis. Vă doresc succes la publicarea articolelor.

Cu deosebită stimă,
ss. Ludovic Demény

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

2.

[București], la 3 oct. 1960

Mult stimat profesor G.Gündisch!

Rog scuze că am întârziat cu trimiterea materialului Dumneavoastră. Am obținut abia azi și imediat vi-l și expediez.

Îmi pare foarte rău că nu am putut ajuta în acest sens la apariția lui. Cred însă că redactat în românește el va putea fi predat la revista „*Studii*”. Ași face tot ce îmi stă în putință pentru a sprijini apariția articolului Dumneavoastră.

În legătură cu *Urkundenbuch V* încă nu vă pot comunica nimic. Știu doar că nu s-a luat nici-o hotărâre deși eu am insistat asupra problemei în repetate rânduri.

Cu deosebită stimă,
ss. L.Demény

P.S. Vă trimit alăturat două articole ale mele
(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

---

⁵⁰ Studiul, îmbunătățit informațional și semnat de Gündisch, Gustav, Krasser, Harald și Streitfeld, Theobald, intitulat *Dominium, Kirche und Burg von Weingartskirchen /Vingard/* a fost publicat în volumul *Studien zur Siebenbürgischen Kunstgeschichte*, Bukarest, 1976, p. 134-192.

3.

Stimate Profesor G.Gündisch,

Vă rog, dacă aveți timp și posibilitate să-mi copiați acele trei documente despre care ați fost amabil să mă informați. Vreau să public aceste documente referitoare la răscoala de la Bobâlna găsite de mine în Arhivele Statului din Budapesta.

În ceea ce privește publicarea acestor documente în studiu voi menționa că ele sunt copiate de dumneavoastră. Munca de copiere voi remunera eu conform tuturor regulilor cunoscute. Vă rog să-mi comunicați dacă sunteți de acord cu această propunere, iar în cazul de acceptare va-și ruga să ne trimiteti copiile cât mai repede posibil și în același timp fixând și suma pe care voi trimite imediat după primirea scrisorii Dumneavoastre.

Vă mulțumesc încă înainte pentru amabilitate, cu mult respect,
ss. L. Demény

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

4.

Stimate tovarășe Gündisch,

Domnule profesor vă deranjez cu o nouă rugămintă. S-ar putea să plec la Viena. Cu această ocazie dacă aveți vre-o dorință vă servesc cu mare plăcere, inclusiv în comisioane familiare.

Vă rog totodată să mă ajutați în următoarea treabă. Aș dori să folosesc acele 7 zile pe care le am acolo și pentru eventuale depistări. Dacă mi-ați putea scrie unele scurte informații despre Biblioteca (adresa eventual) unde aș putea să mă duc și la Arhive. Vă rog dacă nu vie greu să-mi dați (dacă e posibil) și o scrisoare de recomandare, pe care aș duce-o personal vreunui cunoscut al Dv. din Viena. Astfel aș putea mai ușor să dau de ceea ce caut.

Dacă vreți să duc ceva pt. rudele Dv. Vă rog să-mi trimiteti prin Göllner,⁵¹ care tot vine la București. Noi plecăm din București la 27 aug. seara.

⁵¹ **Göllner, Carol** (1911-1995) Născut la Mediaș, cu studii preuniversitare în localitatea natală și superioare la Cluj, Universitatea „Regele Ferdinand I”, unde audiază cursuri de istorie, filosofie și etnografie (1929-1933). Urmează ani de specializare la Viena, sprijinit cu o bursă de istoricul Ioan Lupaș, și Berlin (1935-1936), specializându-se în istoria medievală și modernă a Europei de Sud-Est. Doctorat dobândit la Viena (1934) având ca temă *Anul revoluționar 1848 în Principatele Române reflectat în presa săsească*. Cu sprijinul lui Nicolae Iorga, cu o nouă bursă, urmează alte specializări la Școala Română din Franța (1935-1938), iar după aceea efectuează stagiul militar (1939-1942). Cadru didactic în învățământul preuniversitar și apoi universitar, cercetător științific la Institutul Socio-Uman Sibiu. Operă vastă, din care reținem, selectiv, câteva titluri: *Michael der Tapfere im Lichte des Abendlandes/Mihai Viteazul în lumina Occidentului*; *Turcica. Die europäischen Türkenrucke des XVI. Jahrhunderts/Turcica. Tipăriturile europene despre turci din sec. XVI* (trei volume); *Die Siebenbürger Sachsen in den Jahren 1848-1849/Sașii transilvăneni în anii 1848-1849*; *Gândirea economică a sașilor din Transilvania în sec. XIX*; *Pedagogi germani*

Aștept cu nerăbdare răspunsul Dv.

Cu mult respect și stimă,
ss. L.Demény

La finalul scrisorii, destinatarul notează adresa expeditorului: București 49, Str. Lazăr Grünberg nr.8 (n.n.-L.G.).
(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15 neinventariat)

5.

Stimate profesor,

Vă rog și pe Dv. și soția Dv.[să mă scuzați] că nu am răspuns la ultima scrisoare. Eram pe drum spre plecare. Acum însă Vă deranjez cu o nouă rugămintă. Din articolul publicat în „Forschungen”⁵² aș dori să trimit la diferite centre din R.F.G câte un extras. M-am gândit la centrele Reformei din s. XVI : Tübingen, Wittemberg etc. Poate la unele biblioteci. Eu însă nu am cu ei legături. Aș îndrăzni să Vă trimit prin amabilitatea lui Armbruster 10 extrase. Dacă s-ar putea să le expediați Dv. fiind că aveți relații mai bune. Desigur că cheltuiala mă privește și în acest scop mai atașez la scrisoare 50 de lei.

Vă rog să transmiteți soției Dv. cele mai bune urări din partea întregii noastre familii și dorim succes și sănătate.

București, la 15 VIII '68

Cu multă stimă,
L.Demény

XIX. Editura Academiei Republicii Populare Romîne

Redacția de Istorie

5527/ București, 25 sept. 1958

Către

Gündisch Gustav

Str. D. Anghel nr. 5 Sibiu

Vă trimitem lucrarea „*Cronica lui G. Krauss*”⁵³ tradusă în limba română, cu rugămintea de a face o verificare asupra textului tradus.

---

progresiști din România. Curente și tendințe; Das Leben in den mittelalterliche Städten von Siebenbürgen/ Viața în orașele medievale din Transilvania; Regimente grănicerești din Transilvania ș.a.

⁵² Studiul intitulat „Typographische Kennzeichen der kyrillischen Druckerpresse in Hermannstadt im 16. Jahrhundert” este publicat în revista *Forsdchungen*, an 12, 1969, nr. 1, p. 25-36.

⁵³ **Kraus, Georg** (1607-1679) a fost un cronicar sas din Transilvania. Numele îi este menționat și ca Georg Krauss, sau latinizat Georgius Kraus, cu studii la Cluj, Strasbourg, Viena, Padova; în final, notar la Sighișoara unde și moare. Lucrarea acestuia: *Siebenbürgische Chronik/Cronica Ardelenească* reprezintă o mărturie importantă a istoriografiei, întrucât relatează mai multe evenimente la care a luat parte personal. Lucrarea a apărut în limba română, cu traducere și studiu introductiv semnate de Gheorghe Duzinchievici și E. Reus-Mârza, la București, Editura Academiei R.P.R., 1965, 603 p.

Vă rugăm să ne comunicați data la care ați putea efectua această operație.

Cu mulțumiri anticipate,
L.S. DIRECTOR,
ss. indescifrabil

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

XX. Elian Alexandru⁵⁴

1.

[Scrisoare nedată]

Rog pe tov. G.Gündisch să binevoiască a-mi indica bibliografia pentru :

1. Catehismul din 1559 în versiunea greacă;
2. Honterus și ediția lui Nylus, după un ms.grec dintr-o bibliotecă munteană sau moldoveană.
3. Hans Benkner și mss. grecești culese pentru biblioteca școlară brașoveană.

Cu mulțumiri anticipate,
Prof. Dr. Alexandru Elian
Str. Răspântiilor 1. București 9

(SJSAN, *Fond G.Gündisch*, dosar 15, neinventariat)

2.

București, 10 ianuarie 1960

Mult stimate tov. Gündisch,

Am primit prețioasa Dv. scrisoare din 4 l. c. și mă grăbesc să vă mulțumesc pentru admirabila bogăție și precizie de informații, cu care răspundeți la întrebările mele, privind câteva aspecte ale vechii culturi ardelene. Eram sigur că mă adresez celui mai bun cunoscător al vieții culturale săsești și așteptările mele au fost adânc împlinite de bunăvoința Dv. deosebită. Îmi cer, doar, scuze, dacă v-am răpit un timp prețios; sunt însă, obligat să predau, în curând, Editurii Academiei noastre o lucrare cu titlul: *Introducere în Istoria scrisului grecesc în Țările române*⁵⁵ Desigur că informațiile mele în legătură cu Ardealul sunt mai

⁵⁴ **Elian, Alexandru** (1910-1998), istoric, bizantinolog. Licențiat în Istorie și Filosofie al Universității din București (1932), bursier al Statului român la Școala Română de la Fontenay-aux-Roses (1932-1934), doctorat dobândit în istorie în anul 1938. Cadru didactic la Școala Superioară de Arhivistică, și la Facultatea de Istorie din București și apoi profesor de bizantinologie la Institutul Teologic din București (1956-1975), cercetător științific la Institutul „Nicolae Iorga”. Membru titular al Academiei Române din anul 1994. A publicat: *Elemente de paleografie greco-română; Bizanțul, Biserica și cultura românească. Studii și articole de istorie* (ed.Vasile V.Muntean); *Doi umaniști greci în Italia Mihail Sofianos și Teodor Rentios*, ș.a. A colaborat la realizarea lucrărilor: *Inscripții medievale ale României. Orașul București; Fontes Historiae Daco-Romanae și Scriitorii bizantini*.

⁵⁵ Este vorba de lucrarea: *Primul manual de paleografie chirilică*, București, 1957.

sărace decât cele privind Moldova și Țara Românească. Datele furnizate de Dv. vor îmbunătății partea respectivă a lucrării mele și de aceea vă rămân sincer îndatorat.

Vă mulțumesc, deopotrivă, și pentru amabila inițiativă de a mai recurge, la nevoie, la competența Dv. în această materie.

Înviata mi-este deosebit de plăcută și voi îndrăzni să mă folosesc de ea pe viitor. Aș fi fericit dacă și eu, cu modestele mele mijloace, v-aș putea fi de folos, ca vechi cercetător în domeniul culturii românești și grecești din Principate.

Rugându-vă să primiți, odată cu reînnoitele mele mulțumiri, și cele mai bune urări pentru anul în care am intrat, rămân al Dv. devotat

Prof. Alexandru Elian

Str. Răspântiilor 1. București 9

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

XX. Graur Alexandru

Editura Academiei Republicii Populare Romîne

Str. I.C.Frimu nr. 22

București, 22 februarie 1960

DM/CV 1616

Către tov. Gustav Gündisch

Sibiu Str. D. Anghel nr. 5

Referitor la adresa dv. din 25 I. a.c., vă facem unele precizări în legătură cu editarea volumului: *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*.

Modul de editare a volumului va trebui să fie, în linii generale, același ca la colecția „*Documente privind istoria României*” – apărută în Editura Academiei R.P.R. Documentele vor apărea în limba originală, iar regestrelor și aparatul critic în limba română. În cazul de față regestrelor vor fi traduse și în limbile rusă și germană.

Studiul introductiv va fi întocmit în limba română, iar titlul volumului va fi: „*Documente săsești privind istoria Transilvaniei*”.

Pe coperta interioară se va menționa că volumul reprezintă continuarea colecției „*Urkundenbuch*”.

Menționăm că toate volumele de documente ce apar în editura noastră vor apărea în acest sistem, stabilit de Academia R.P.R.

În cazul în care nu ați fi de acord cu propunerile noastre, v-am sugera să valorificați materialul documentar prin Institutul de Istorie al Academiei R.P.R.

Director general,

ss. Acad. prof. Alexandru Graur

(SJSAN, *Fond G. Gündisch*, dosar 11, neinventariat)

